
 Update SEP 2024	บันทึกการอบรมหลักสูตรการดับเพลิงเชิงคุณภาพ (A02 New) ตามมาตรฐาน Asia SHE โดย สมาคมฯ FARA		 ASIA * SHE A02 New / 2 Pages
	ชื่อ-สกุล	อายุ	
	หน่วยงาน	วันที่	

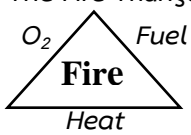
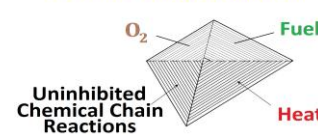
ความรู้ที่ครอบคลุมหลักสูตร ตามมาตรฐาน ASIA-SHE โดยสมาคมฯ FARA

- (1) จิตวิทยาเมื่อเกิดอัคคีภัย (2) ทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้ (3) แหล่งกำเนิดของการติดไฟ
 (4) การแบ่งประเภทของไฟ (5) วิธีการดับเพลิงประเภทต่างๆ (6) เครื่องดับเพลิงชนิดต่างๆ
 (7) อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยส่วนบุคคล (8) แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย (9) การจัดระบบและอุปกรณ์การป้องกันและระงับอัคคีภัย

① จิตวิทยาเมื่อเกิดอัคคีภัย **ภัยอันตรายที่ต้องเผชิญเมื่อเกิดเพลิงไหม้ 4 ประการ**
 ① ความมืด-การมองไม่เห็น ② ก๊าซพิษ-ควันไฟ ③ ความร้อนสูง ④ มีเวลาน้อย

หลักการจำเพื่อนำความรู้ไปใช้ : ตัวเลขรักษาชีวิต 4 - 5 - 5 เดินชิดขวา รักษาชีวิต

② ทฤษฎีการเกิดเพลิงไหม้ **เลข 4 คือ องค์ประกอบของไฟ Component of Fire**

4	The Fire Triangle 	1. ออกซิเจน Oxygen ไม่ต่ำกว่า 16 % 2. เชื้อเพลิง Fuel ส่วนที่เป็น ไอ 3. ความร้อน Heat เพียงพอให้เกิดการลุกไหม้ 4. ปฏิกิริยาเคมีลูกโซ่ Chemical Chain Reactions	The Fire Tetrahedron
---	---	---	--

③ การป้องกันแหล่งกำเนิดของการติดไฟ **การป้องกันไฟ และการดับไฟ คือ การกำจัดองค์ประกอบของไฟ**

④ การแบ่งประเภทของไฟ **เลข 5 คือ ประเภทของไฟ Classification of Fire**

5	A คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของแข็งเชื้อเพลิงธรรมดา เช่น ฟืน, ฟาง, ยาง, ไม้, ผ้า, กระดาษ ฯลฯ	B คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของเหลวและก๊าซ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง, ก๊าซ	C คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นของแข็งที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า, แบตเตอรี่, โซลาเซลล์	D คือ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีโลหะและสารเคมีติดไฟ เช่น วัตถุระเบิด, บัวยูเรีย ฯลฯ
	K คือไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็นน้ำมันปรุงอาหาร เช่น น้ำมันพืชและไขมันสัตว์	K กำจัด O ₂ หรือเชื้อเพลิง	ตัดกระแสไฟฟ้า และกำจัดออกซิเจน	ต้องศึกษาวิธีดับสารแต่ละชนิด

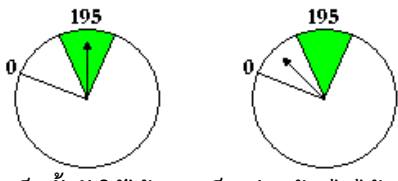
⑥ เครื่องดับเพลิงชนิดต่างๆ **เลข 5 คือ เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ Portable Fire Extinguishers**

5	เครื่องดับเพลิงทั้ง 5 ชนิด		ดับไฟ	ลักษณะถังดับเพลิง
	1. โฟม Foam		B, K, A	ถังสแตนเลส หัวฉีดฝักบัว
	2. น้ำสะสมแรงดัน Water Pressured		A	ถังสแตนเลส
	3. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ซีโอทู) Carbon dioxide (CO ₂)		C, B, K	ถังสีแดง มีกระบอกกรวย
	4. ผงเคมีแห้ง Dry Chemical Powder		B,K,C,A	ถังสีแดง หรือฟ้า
	5. สารเคมีเปียก Wet Chemical (Low Pressured Water Mist) AVFF น้ำผสมสารเคมีชนิดต่างๆ		A,B,K,C	นิยมบรรจุถังสีเขียว ภายในมีสารเคลือบกันสนิม

หมายเหตุ : สมาคมฯ FARA และเครือข่าย ได้ทำการศึกษาและทดสอบ เครื่องดับเพลิงชนิดน้ำยาเหลวระเหยมาแล้ว จนแน่ใจว่าเครื่องดับเพลิงชนิดน้ำยาเหลวระเหยในประเทศไทย ซึ่งบรรจุสารเคมีบางชนิด อาจมีผลกระทบต่อผู้ใช้ เช่น เมื่อฉีดไปที่ไฟแล้ว ไม่สามารถระงับได้และอาจจะกระจายเพลิงให้กว้างขวางมากขึ้น รวมทั้งสารนั้นยังมีพิษต่อร่างกาย ของผู้ที่อยู่ในบริเวณที่ไฟ สมาคมฯ FARA จึงแนะนำให้ใช้เครื่องดับเพลิงชนิดน้ำยาเหลวระเหยอีกต่อไป

วิธีใช้เครื่องดับเพลิง	ข้อควรระวัง	สีนัวเรียงชิดติดกัน จับใต้คันทันด้านล่าง หันสายฉีดไปด้านหลัง แล้วนำพาไปพองเห็นแสงไฟ ไทเขาเหนือลม ระยะเหมาะสม ดึงสลักออกมา (ดึง) ยกสายฉีดตรงหน้า(ปลด) จับปลายให้มั่น บีบคันบีบฉับพลัน (กด) สายหัวฉีดไปมา (ส่าย) เป่าหมยตรงหน้า ฉีดกลบฐานของไฟ ฉีดจากไกลไปไกล ดับได้แน่นอน
-------------------------------	--------------------	--

ข้อเปรียบเทียบ เครื่องดับเพลิงถังสีแดง ทั้ง 2 ชนิด คือ ซีโอทู กับ ผงเคมีแห้ง “ ซีโอทู มีกรวย แต่ไม่มีเก้จ ... ผงเคมี มีเก้จ แต่ไม่มีกรวย ”

<p>วิธีตรวจสอบแรงดันในถังเครื่องดับเพลิง</p> <p>เครื่องดับเพลิงแบบก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ซีโอทู) ซึ่งไม่มีมาตรวัด (Pressure Gauge) ใช้วิธีชั่งน้ำหนัก ถ้ากึ่งซีโอทู หายไปเกินกว่า 20% ต้องนำไปอัดก๊าซใหม่ ** อย่าปล่อยให้ถังดับเพลิงที่ไม่พร้อมใช้ อยู่ในที่ตั้ง ต้องนำออกไป ทันที และนำถังสำรองมาติดตั้งแทนทันที</p>		<p>เข็มเอียงขวา ไม่มีปัญหา</p>
<p>การติดตั้งเครื่องดับเพลิง และบำรุงรักษา</p> <p>** อย่าติดตั้งเครื่องดับเพลิงใกล้ที่มี ความร้อนสูง หรือตากแดด, ตากฝน **</p> <p>ตรวจสอบและบำรุงรักษาตามกำหนด (สามารถใช้ได้ไม่ต่ำกว่า 5 ปี)</p> <p>** อย่าหลงเชื่อผู้หลอกลวง ว่าต้อง เปลี่ยนผงเคมีแห้งทุกปี</p>	<ol style="list-style-type: none"> (1) ถังที่น้ำหนักมากกว่า 10 กิโลกรัม ติดตั้งสูงจากพื้นถึงส่วนที่สูงที่สุดไม่เกิน 90 ซม. หรือวางบนพื้น (2) ถังที่น้ำหนักน้อยกว่า 10 กิโลกรัม ติดตั้งสูงจากพื้นถึงส่วนที่สูงที่สุด ไม่เกิน 150 ซม. (3) ต้องมีป้ายบอกจุดติดตั้งเครื่องดับเพลิง และวิธีใช้ แสดงให้เห็นชัดเจน (สูงกว่า 220 ซม). (4) ต้องมีป้ายกำหนดตารางการตรวจสอบบำรุงรักษา Maintenance Tag (และ/หรือ QR Code) ติดไว้กับถังดับเพลิงทุกถัง และเซ็นชื่อโดยเจ้าของพื้นที่เดือนละ 1 ครั้ง (5) เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง ต้องเคลื่อนที่ใหม่ไม่จับตัวเป็นก้อนทุกเดือน 	
<p>⑦ อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย ส่วนบุคคล</p>	<p>ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยส่วนบุคคล เช่น หมวกดับเพลิง เสื้อคลุมดับเพลิง ถุงมือดับเพลิง รองเท้าบูตดับเพลิง และหน้ากากกันควันพิษแบบมีถังอัดอากาศ (SCBA) ตามมาตรฐาน เพื่อใช้ในการดับเพลิง และการซ่อมดับเพลิง</p>	
<p>⑧ แผนการป้องกันและ ระงับอัคคีภัย</p>	<ol style="list-style-type: none"> (1) แผนก่อนเกิดเหตุ : สำรองตรวจตรา จัดหาเครื่องมือ ฝึกปฎิบัติใช้ ซ่อมให้เคยชิน (2) แผนขณะเกิดเหตุ : พบเหตุ แจ้งเหตุ ระงับเหตุ หนีเหตุ (CSCATTT) (3) แผนหลังเกิดเหตุ : บรรเทาทุกข์ ปฎิรูปพื้นที่ ปรับปรุงแผนใหม่ 	
<p>⑨ การจัดระบบป้องกัน และระงับอัคคีภัย</p>	<p>ระบบเตือนภัย : เครื่องตรวจจับควัน – ความร้อน, สัญญาณแจ้งเหตุ, ป้ายความปลอดภัย</p> <p>ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ : หัวฉีดน้ำอัตโนมัติ , หัวฉีดสารเคมีอัตโนมัติ</p> <p>ระบบดับเพลิง : เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ , ระบบสายฉีดน้ำดับเพลิง, แหล่งเก็บน้ำ</p> <p>ระบบหนีไฟ : ทางเชื่อม, ทางลาด, ทางรอก (รอกหนีไฟ), ทางหนีไฟ, ไฟส่องสว่างฉุกเฉิน</p> <p>ทิศทางคนเดินที่ปลอดภัย คือ สวนทิศทางรถ...รถวิ่งชิด ซ้าย คนเดินชิด ขวา (เวลาสวนกัน)</p> <p>ระบบการสื่อสาร : โทรศัพท์, วิทยุสื่อสารหลากหลายระบบ, เสียงตามสาย, เครื่องกระจายเสียง, กล้องวงจรปิด, โดรนสื่อสาร, Body Cam., Line Call, Video Conference</p>	

แบบทดสอบความรู้เรื่องการดับเพลิงเชิงคุณภาพ	
ตัวเลขรักษาชีวิต ตามหลักการจำเพื่อนำความรู้ไปใช้: <input type="text"/> - <input type="text"/> - <input type="text"/> เดินชิดขวา รักษาชีวิต	
เลข 4 คือ :	องค์ประกอบของไฟมีกี่อย่าง : <input type="text"/> อย่าง
① : ② : ③ : ④ :	การป้องกันไฟและ การดับไฟคือ :
เลข 5 (ตัวที่ 1) คือ:	ประเภทของไฟมีกี่ประเภท : <input type="text"/> ประเภท
ไฟประเภท A คือ : ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็น	<input type="text"/> เช่น
ไฟประเภท B คือ : ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็น	<input type="text"/> เช่น
ไฟประเภท C คือ : ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็น	<input type="text"/> เช่น
ไฟประเภท D คือ : ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็น	<input type="text"/> เช่น
ไฟประเภท K คือ : ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงที่มีลักษณะเป็น	<input type="text"/> เช่น
เลข 5 (ตัวที่ 2) คือ:	เครื่องดับเพลิงแบบมือถือมีกี่ชนิด : <input type="text"/> ชนิด
*ทำไมจึงยกเลิกการใช้เครื่องดับเพลิงชนิดนี้ยาเหลวระเหย ? :	
ทิศทางคนเดินให้ปลอดภัยในประเทศไทย รถวิ่งชิด : คนเดินชิด : (เวลาสวนกัน)	

ลงชื่อผู้รับการอบรม

ลงชื่อผู้อำนวยการอบรม

(.....)

(อาจารย์ทอม คณาทัต จันทร์ศิริ)

ศูนย์ฝึก FARA คลอง ๙ : 32/14 ม.7 คลอง 9 ถ.รังสิต-นครนายก ต.บึงกาสาม อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี 12170
โทร. 081-6393529, 081-4844838 Website: www.firefara.org